

Akçakoca (Batı Karadeniz) Balıkçılığı ve Balıkçıların Sosyo-Ekonominik Analizi

Deniz YAĞLIOĞLU^{1,2}

Özet

Yapılan çalışma Karadeniz'in güneybatı sahilinde bulunan Düzce ili Akçakoca ilçesinin balıkçı barınağında avcılık yapan balıkçıların sosyo-ekonomik yapısını araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışmada büyük oranla S.S. Akçakoca Su Ürünleri Kooperatifi'ne üye olan balıkçılar incelenmiştir. Balıkçı teknelerinin yaşlarının 2 ile 33 yıl arasında değişim gösterdiği, balıkçılar tarafından genel olarak uzatma ağı ve olta balıkçılığı yapıldığı çalışmada ortaya konmuştur. Balıkçıların yaşlarının 33-68 arasında değiştiği, balıkçıların (%67 ilköğretim, %31 lise, %2 üniversite) ve eşlerinin (%80 ilköğretim, %18 lise, %2 okuryazar), tümünün okuryazar olduğu, %33 ünün emekli %56'sının sadece balıkçı olduğu, %67'sinin sosyal güvencesi olduğu, %80'inin sahibi olduğu evde ikamet ettiği, %36'sının kendine ait bir arabası olduğu çalışmada tespit edilmiştir. Balıkçıların tümünün balıkçılıkla uğraşmaktan memnun olduğunu belirttiği yapılan çalışmada dikkati çekmektedir. Ayrıca balıkçıların büyük çoğunluğu (%87'si) balıkçıların balıkçılık konusunda eğitilmesi gerektiğini düşünmektedir. Çalışma sonucunda, Akçakoca balıkçılarının sosyo-ekonomik yapısı ortaya konmuştur. Buna ek olarak barınağın yapısından kaynaklı geçmiște balıkçıların %80'inin mal kaybı yaşadığı çalışmada tespit edilmiştir. Ayrıca, balıkçıların tümüne yakının balıkçı barınağının mevcut yapısından kaynaklı can kayıpları yaşadığını, yapılan çalışmada belirtmişlerdir. Barınağa yapılması planlanan ilave mendireğin balıkçıların hem can hem mal güvenliği için gerekli olduğu, bunun yanında balıkçıların %91'i tarafından belirtilen limanın küçük olduğu sorununun da bu sayede çözülebileceği düşüncesinde oldukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Düzce, Akçakoca, Akçakoca balıkçılığı, Sosyo-ekonomik analiz

Fisheries of Akçakoca (West Black Sea) and Socio-Economic Analysis of Fishermen

Abstract

The present study aims to investigate the socio-economic structure of the fishermen fishing at the fisher port of city of Düzce, district of Akçakoca located in the southwestern shore of the Black Sea. Primarily the fishermen, members of S.S. Akçakoca Fishery Cooperatives have been investigated. It is revealed in the study that the age of fishing boats vary 2 to 33 years and fishermen generally prefer extension net and hand-line fishing. It is revealed in the study that the age of the fishermen vary 33 to 68 years, all fishermen (67% primary school, 31% high school, 2% university) and their wives (80% primary school, 18% high school, 2% literate) are literate, 33% is retired and 56% is merely fishermen, 67% is covered by social security, 80% resides in their own homes and 36% owns personal cars. The fact that all fishermen stated that they are satisfied with being engaged in fishing stands out in the study. Moreover, the majority of the fishermen (87%) believe that the fishermen shall be educated on fishing. In conclusion, the present study reveals the socio-economic structure of the fishermen in Akçakoca. Furthermore, it is also found out in the study that 80% of the fishermen experience loss of property in the past due to the structure of the fishing port. Additionally, almost all fishermen stated in the study that mortality occurred due to the structure of the fishing port. It is believed that the additional breakwater planned to be built in the fishing port is a must for the security of both life and property of the fishermen, furthermore, the issue raised by 91% of the fishermen that the port is small would be solved.

Key Words: Duzce, Akçakoca, Fisheries of Akçakoca, Socio-economic analysis

¹Düzce Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 81620, Düzce.

²Düzce Üniversitesi, Biyolojik Çeşitlilik Araştırma ve Uygulama Merkezi (DU-BIYOM), 81620, Düzce

Giriş

Su ürünleri avcılığı; insanların sağlıklı besin tüketimine önemli katkısı olan, sahil kentlerindeki insanlara istihdam sunan ve sahip olduğu yüksek katma değerle ülke ekonomisinde önemli yeri olan tarım sektörünün önemli bir parçasıdır. Akçakoca gibi sahil kentlerinde ise turizm ile iç içe girmiş ve birbirinden beslenen yapısıyla dikkati çeken sosyal bir olgudur. Denizel balıkçılık kaynaklarının yönetimi açısından kısa, orta ve uzun vadeli stratejik planlamaların yapılabilmesi ve balıkçılık yönetim kriterlerinin oluşturulabilmesi için referans çıktılarla ihtiyaç duyulmaktadır. Ülkemiz için aktüel balıkçılığın geliştirilmesi, sürdürülebilir, kaliteli balıkçılığın yapılabilmesi, turizm gibi diğer sektörlerle olan ilişkisinin kalitesinin artırılabilmesi balıkçının sosyo-ekonomik yapısının yükseltilmesiyle mümkün olabilecektir. Bu sebeple temel balıkçılık verilerinin sağlanması yönelik olarak uzun vadeli izleme programlarının yanı sıra bu çalışma gibi balıkçıların sosyo-ekonomik analizini yapan, balıkçıların yaşam kalitelerini eğitim seviyelerini ve yaptıkları işi doğrudan ilgilendiren konulara olan farkındalıklarını araştıran çalışmalarla da ihtiyaç vardır. Türkiye'de deniz kıyılarında ve iç su kenarlarında bulunan köy adeti 12000'ün üzerinde olup bu nüfusunda %3'ü balıkçılığı meslek edinmiştir. (Çelikkale ve ark. 1999; Yücel, 2006). Balıkçılık mesleği ile geçimini sağlayan insan sayısı 500000'ın üzerindedir. Bu insanların büyük çoğunluğunun sosyal güvencesi olmadığına yapılan çalışmalarda degenilmektedir. (Altınbaş ve ark. 2000; Yücel, 2006). Balıkçıların bu gibi sosyal durumlarını ortaya koyma amacıyla yönelik ülkemiz balıkçıları için yapılan çalışmaların sayısı oldukça azdır (Yücel, 2006; Dartay ve ark., 2009; Doğan ve Gönülal, 2011, Aksoy ve Koç, 2012).

Düzce iline bağlı Akçakoca ilçesi, sahip olduğu 35 km uzunluğunda sahil şeridi ile Karadeniz'in önemli bir parçası, Karadeniz'in genel sorunlarının da önemli bir gözlem noktası konumundadır. Bu bölgede balıkçıların sosyo-ekonomik yapılarının araştırmasına yönelik bu çalışma gibi çalışmaların, bölge üzerine üretilerek balıkçılık politikalarına önemli derecede katkısı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bölge balıkçılarına yönelik geçmişte bu tarz bir çalışmanın yapılmamış olması da bu çalışmanın yapılması gerekliliğini doğurmuştur. Yapılan bu çalışma, Karadeniz'in güneybatı sahilinde Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi'nde bulunan Düzce ili Akçakoca ilçesi'nin balıkçı barınağında avcılık yapan balıkçıların sosyo-ekonomik yapısını ve güncel sorunlarını araştırmayı amaçlamaktadır.

Materyal ve Yöntem

Araştırma 2013 yılının Şubat ayında Karadeniz'in güneybatı sahilinde Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölgesi'nde bulunan Düzce ili Akçakoca ilçesi balıkçı barınağında avcılık yapan balıkçılar ile yüz yüze görüşülerek saha çalışması şeklinde yapılmıştır. Sahada deneklerden, kapalı ve açık uçlu, çoğunluğu daha önce yapılan benzer bilimsel çalışmalarla (Yücel, 2006; Dartay ve ark., 2009; Doğan ve Gönülal, 2011, Aksoy ve Koç, 2012) balıkçılara yönelik 44 sorudan oluşan anket çalışması uygulanmış ve birebir görüşmeler sonucunda gerekli bilgiler elde edilmiştir. Akçakoca balıkçı barınağında faaliyet gösteren S.S. Akçakoca Su ürünleri Kooperatifî başarılı şekilde faaliyetlerinin yürütülekte olan tek kooperatiftir. Akçakoca balıkçı barınağında kooperatif kayıtlı 6 ile 28 m arasında değişen boylarda 92 adet balıkçı teknesi bulunmaktadır. Bu teknelerle balıkçılık faaliyeti gerçekleştiren 45 balıkçı ile çalışma gerçekleştirilmiş, elde edilen veriler saha araştırmasının tamamlanmasının ardından bilgisayar ortamına aktarılmış ve Microsoft Excel 2010 ortamında işlenerek analiz edilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Çalışma Düzce ili Akçakoca ilçesi balıkçı barınağı S.S. Akçakoca Su Ürünleri Kooperatifine kayıtlı balıkçılardan 45'ine ulaşılmış ve yapılan anket çalışmasının sonucunda balıkçıların sosyo ekonomik yapısı ve sorunları araştırılmıştır. Bulgular Türkiye'nin diğer bölgelerindeki balıkçılar üzerine yapılan benzer çalışmalar (Yücel, 2006; Dartay ve ark., 2009; Doğan ve Gönülal, 2011) örnek alınarak teknelerin teknik ve fizikselsel özellikleri, balıkçıların demografik ve sosyo-ekonomik yapıları, Akçakoca'da balıkçılarının balıkçılıkla ilgili görüşleri ve sorunları başlıklarları üzerinden değerlendirilmiştir.

Av araçlarının teknik ve fizikselsel özellikleri ve balıkçılık durumları

Çalışmaya materyal olan 6 ile 28 m arasında değişen boylarda 45 balıkçı teknesi modern balıkçılık cihazları bakımından zayıf görülmüştür. Balıkçılara yapılan çalışmada balıkçılara yöneltilen "modern cihazlarla yapılan balıkçılığın balık nesillerine zarar verdigini düşünüyor musunuz?" sorusuna %98 oranında evet cevabını verdikleri çalışmada, balıkçıların modern cihaz kullanımına sıcak bakmadıkları sonucunu ortaya koymaktadır. Aksoy ve Koç (2012) tarafından Zonguldak balıkçılılarıyla yapılan benzer çalışmada Zonguldak balıkçılarının %100 oranında bu soruya evet cevabı verdikleri belirtilmiştir. Balıkçı teknelerinin genelinin 10 yaş ve üzeri teknelere göre daha fazla olduğu yapılan çalışmada tespit edilmiştir. Doğan ve Gönülal (2011) tarafından Gökçeada balıkçıları üzerine yapılan benzer çalışmada benzer sonuçlar bulunmuştur (Çizelge 1). Balıkçıların yıllık avcılık sürelerine bakıldığında Akçakoca'da balıkçıların çok farklı sürelerde avcılık yaptığı dikkati çekmektedir. Balıkçıların yaklaşık yarısının 4 aydan fazla avlanmadığı, fakat bunun aksine diğer yarısının da, 7 aydan fazla balıkçılık faaliyetine devam ettiği dikkati çekmektedir.

Çizelge 1. Av aracının bazı fizikselsel özellikleri ve balıkçılık durumları

Parametreler	Akçakoca (Bu Çalışma)		Gökçeada (Doğan ve Gönülal, 2011)	
	KİŞİ	%	ADET	%
Tekne yaşı dağılımı				
1-5 yaş	5	11	2	8
6-10 yaş	7	16	8	33
11-15 yaş	10	22	5	21
15-20 yaş	12	27	4	17
21 yaş ve üzeri	11	24	5	21
Balıkçılık Yapanların Oranı				
Emekli veya başka işi olan	20	44	11	46
Sadece balıkçı	25	56	13	54
Avcılık türü (Teknelerin birçoğu birden fazla avcılık türünde avlanmaktadır.)				
Uzatma ağı	37	82	-	-
Olta	19	42	-	-
Trol	3	7	-	-
Diğer (Voli, salyangoz...)	17	38	-	-
Yıllık avcılık süresi dağılımı				
2 ay 60 gün	6	13	-	-
3 ay 90 gün	9	20	3	13
4 ay 120 gün	5	11	3	13
5 ay 150 gün	2	4	4	17
6 ay 180 gün	2	4	7	30
7 ay 210 gün	14	31	5	21
8 ay 240 gün	7	16	2	8
Avlanılan ürünü satış şekli				
Kabzımal aracılığı ile satıyor	42	93	17	71
Perakende olarak kendi satıyor	3	7	7	29

Bunun sebebinin bazı balıkçıların yılın farklı zamanlarda farklı avcılık türlerine yönelmeleri olduğu sanılmaktadır. Balıkçıların büyük çoğunluğunun (%82,2) uzatma ağı avcılığı yaptığı, uzatma ağı avcılığını %42,2 ile olsa balıkçılığının takip ettiği görülmektedir. Balıkçıların avladıkları ürünü Akçakoca'da kabzimal aracıyla satmayı tercih ettiler (%93,3) tespit edilmiştir. Balıkçıların %88,9'unun ürün pazarlamada sorunlar yaşadığını belirttiği dikkati çekmektedir. Aksoy ve Koç (2012) tarafından Zonguldak ili balıkçılarının bu soruya %72'lik bir oranla hayır cevabı verdiği belirtilmiştir. Bu farklı durumun sebebinin; Akçakoca ilçesinin turizm kenti olması nedeniyle civar şehirlerden balık almak ve yemek için bölgeye fazla miktarda turist gelmesinden kaynaklı olarak balıkların tezgâh fiyatlarının diğer bölgelere göre fazla olması, ancak bu fiyatların balıkçılığa yansıtılmamasından kaynaklı balıkçının balığını hak ettiği fiyatata satamadığı düşüncesinden kaynaklı olabileceği düşünülmektedir.

Akçakoca balıkçılarının sosyo-ekonomik özellikleri

Çalışmanın bu bölümünde balıkçıların demografik ve sosyoekonomik yapıları incelenmiştir. Elde edilen veriler ile benzer çalışmaların sonuçları Çizelge 2, Çizelge 3 ve Çizelge 4'de karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

Çizelge 2. Akçakoca balıkçılarının demografik özellikleri

Parametreler	Önceki Çalışmalar			
	Akçakoca balıkçıları (Bu Çalışma)	Gökçeada balıkçıları (Doğan ve Gönülal, 2011)	Zonguldak balıkçıları (Aksoy ve Koç, 2012)	Orta Karadeniz balıkçıları (Yücel Ş, 2006)
Kişi	%	%	%	%
Yaş dağılımı				
20-29 yaş	-	-	8	
30-39 Yaş	8	18	8	
40-49 Yaş	16	36	46	
50-59 Yaş	15	33	29	
60 < üstü Yaş	6	13	8	
Medeni hali				
Evli	42	93	83	78
Bekar	3	7	17	22
Balıkçıların öğrenim durumu				
İlköğretim	30	67	54	76
Lise	14	31	29	20
Üniversite	1	2	17	4
Balıkçıların eşlerinin öğrenim durumu				
İlköğretim	36	80	55	
Lise	8	18	35	
Üniversite	-	-	10	
Okuma yazma biliyor	1	2	-	

Akçakoca'da, Doğan ve Gönülal, (2011) tarafından Gökçeada'da tespit edildiği gibi 40-49 yaşında olanların, diğer yaş gruplarına göre daha fazla sayıda olduğu belirlenmiştir (Çizelge 2). Akçakoca'da dikkati çeken önemli bir durumda 30 yaş altı balıkçı olmamasıdır. Orta Karadeniz bölgesi balıkçıları üzerine yapılan benzer çalışmada (Yücel Ş, 2006) İnebolu ve Ünye arasındaki balıkçıların yarısından fazlası (%51) 30—50 yaş arasında, %21'i 18-30 yaş arasında, %1'i 18 yaşın altında azımsanamayacak bir kısmın ise, (%27) 50 yaşın üzerinde olduğu belirlenmiştir. Çalışmada bu insanların, geçmiş hayatlarındaki kazançlarından elde ettikleri birikimleri yeterli olmadığından, fiziki güçe dayalı da olsa balıkçılık yapmaktadır sonucu ortaya konmuş bu sonucun Akçakoca balıkçıları içinde söylenebileceği mümkün görülmektedir. Ayrıca İnebolu ve Ünye arasındaki balıkçıların %82'nin Gökçeada balıkçılarının %83,3'nün evli olduğu yapılan çalışmalarda tespit edilmiştir (Yücel, 2006;

Doğan ve Gönülal, 2011). Yapılan bu çalışmada ise diğer çalışmaya benzer olarak Akçakoca balıkçılarının %93,3'ünün evli olduğu tespit edilmiştir.

Çizelge 3. Balıkçıların sosyo - ekonomik özellikleri

Parametreler	Önceki Çalışmalar					
	Akçakoca balıkçıları (Bu Çalışma)	Gökçeada balıkçıları (Doğan ve Gönülal, 2011)	Zonguldak balıkçıları (Aksoy ve Koç, 2012)	Orta Karadeniz balıkçıları (Yücel, 2006)		
Adet	%	Adet	%	%	%	%
Sosyal güvenlik durumu						
Sosyal güvencesi olanlar	30	67	15	63	76	43
Sosyal güvencesi	15	33	9	38	24	57
Meslek tecrübeleri						
1-10 Yıl	-	-	2	8		
11-20 Yıl	19	42	8	38		
21-30 Yıl	14	31	4	17		
31-40 Yıl	5	11	6	25		
41 ve Üzeri	7	16	4	17		
Balıkçılığı seçme nedeni						
İşsizlik	22	49	2	8		
Aile bütçesine katkı	7	16	4	17		
Baba mesleği	6	13	3	13		
Deniz kenarında ikamet	6	13	11	46		
Hobi	4	9	4	17		
Ev mülkiyeti						
Ev sahibi	36	80	22	92		
Kiracı	9	20	2	8		
Otomobil mülkiyeti						
Otomobili olan	16	37	9	38		
Otomobili olmayan	29	64	15	63		

Akçakoca balıkçılarının eğitim durumları incelendiğinde %66,7'sinin ilköğretim, %31,1'inin lise, %2,2'sinin üniversite mezunu oldukları tespit edilmiştir. Eğitim seviyeleri yapılan diğer çalışmalarla karşılaştırıldığında, Gökçeada ve Zonguldak balıkçılarından düşük Orta Karadeniz balıkçılarından yüksek görülmüştür (Çizelge 2). Akçakoca balıkçılarının eşlerinin hepsinin okuma yazma bildiği yapılan çalışmada tespit edilmiştir.

Akçakoca balıkçılarının sosyo-ekonomik durumu incelendiğinde balıkçıların %66,7'sinin sosyal güvencesinin bulunduğu, bu oranın Zonguldak balıkçılarına yakın (%76), Gökçeada (%37,5) ve orta Karadeniz balıkçılarından (%43) bariz derecede yüksek olduğu dikkati çekmiştir (Çizelge 3). Akçakoca'da balıkçılık mesleğini 20 yıldan fazla süredir icra edenlerin sayısının oldukça fazla olduğu çalışmada ortaya konmuştur. Balıkçılığı seçme nedenlerinin başında Akçakoca'da işsizlik gelirken (%48,9) Gökçeada'da yapılan diğer çalışmada (Doğan ve Gönülal, 2011), balıkçılığı seçme nedeninin büyük çoğunlukla deniz kenarında ikamet (%45,8) olduğu dikkati çekmiştir. Akçakoca'da balıkçılığa hobi olarak başlayan insan sayısı %8,9'larda iken balıkçıların işsizlik oranı %48,9, Gökçeada da hobi olarak balıkçılığa başlayanların oranı 16,7, işsizlik oranı ise %8,3'lerdedir (Çizelge 3). Elde edilen bu sonuç Akçakoca balıkçısının balıkçılık dışında alternatif meslek tercih etme imkânının düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışmada ayrıca Akçakoca balıkçısının %80'inin sahibi olduğu evde ikamet ettiği, %36,6'sının arabasının bulunduğu tespit

edilmiştir. Elde edilen bu oranlar Gökçeada balıkçılara (Doğan ve Gönülal, 2011) yakın fakat daha düşük seviyededir (Çizelge 3).

Çizelge 4. Balıkçıların balıkçılıkla ilgili görüşleri ve sorunları

Balıkçılara yöneltlen sorular	Akçakoca balıkçısı (Bu çalışma)			Zonguldak balıkçısı (Aksoy ve Koç, 2012)		
	Evet	Hayır	Nötr	Evet	Hayır	Nötr
Balıkçılıkta girdi maliyetlerinin fazla olduğunu düşünüyor musunuz?	84	16	-	84	12	4
Ürün pazarlamada sorunlarla karşılaşıyor musunuz?	89	11	-	24	72	4
Teknelere bireysel av kotasının getirilmesi gereklidir?	89	7	4	88	12	-
Modern cihazlarla yapılan avcılığın balık nesillerine zararlı olduğunu düşünüyor musunuz?	98	2	-	100	-	-
Avlanılan balık türlerinin zamanla azalması balıkçılığı tehdit edecek boyutta mıdır?	91	7	2	88	4	8
Bürokratik işlemlerin zaman ve maddi kayıplara yol açtığını düşünüyor musunuz?	89	9	2	72	28	-
Balıkçılığı destekleme politikalarının yetersiz olduğunu düşünüyor musunuz?	92	4	4	76	24	-
Balıkçılıkla ilgili denetimlerin yetersiz olduğunu düşünüyor musunuz?	89	9	2	60	24	16
Balıkçılara balıkçılık konusunda eğitim verilmesi gereklidir mi?	87	13	-	64	36	-
Küresel iklim değişikliği hakkında bilginiz var mı?	45	53	2	-	-	-
Küresel iklim değişikliğinin balıkçılığa etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?	85	4	11	-	-	-
Küresel iklim değişikliğinin balıkçılık üzerindeki etkilerine dair eğitim almak ister misiniz?	89	11	-	-	-	-
Balıkçılık yapmaktan memnun musunuz?	100	-	-	-	-	-
Akçakoca'nın turistik bir ilçe olması balıkçılık faaliyetlerinizi olumsuz yönde etkiliyor mu?	18	80	2	-	-	-
Balıkçı barınağının fırtınaya karşı korunaklı olmamasından kaynaklı maddi kaybınız oldu mu?	80	20	-	-	-	-
Akçakoca balıkçı barınağının büyülüğu balıkçılar için yeterlidir.	9	91	-	-	-	-
Akçakoca balıkçı barınağına ilave mendirek yapılması hakkında bilginiz var mı?	96	4	-	-	-	-
Sizce balıkçı barınağına ilave mendirek gereklidir?	100	-	-	-	-	-

Akçakoca balıkçılarının balıkçılıkla ilgili görüşleri ve sorunları

Yapılan çalışmada, büyük çoğunluğu benzer çalışmalarda diğer bölge balıkçılarına yönelik olan, Akçakoca balıkçılarının sorunlarını ve bölge balıkçılığı üzerine görüşlerini yansıtmayı amaçlayan 18 soru yöneltilmiş ve Çizelge 4.'de Aksoy ve Koç (2012) tarafından yapılan çalışmada Zonguldak balıkçılarının verdiği cevaplar ile karşılaştırılmıştır. Çizelge 4'te yöneltilen;

Balıkçılıkta girdi maliyetlerinin fazla olduğu, teknelere bireysel av kotasının getirilmesi gereği, modern cihazlarla yapılan avcılığın balık nesillerine zararlı olduğunu, avlanılan balık türlerinin zamanla azalmasının balıkçılığı tehdit edecek boyutta olduğu bürokratik işlemlerin zaman ve maddi kayıplara yol açtığı, balıkçılığı destekleme politikalarının yetersiz olduğunu, balıkçılıkla ilgili denetimlerin yetersiz olduğu konularında sorulara verilen

cevaplarda Zonguldak ve Akçakoca balıkçılarının benzer görüşleri paylaştığı dikkati çekmiştir.

Ürün pazarlama konusunda Akçakoca balıkçılarının sorunlu oldukları, avladıkları ürünü ederinde satamama sorunu yaşadıkları tespit edilmiştir. Bu sorunun ancak bölgede balıkçıların avladıkları ürünü mezatla satmalarının çözüleceği düşünülmektedir.

Balıkçıların % 80'inden fazlasının balıkçılık ve balıkçılığı doğrudan ilgilendiren küresel iklim değişikliğinin balıkçılığa olan etkileri konularında eğitim almak istediği yapılan çalışma sonucunda ortaya konmuştur. Akçakoca balıkçılarının çoğunun küresel iklim değişikliği hakkında bilgisi olmadığı fakat büyük çoğunun küresel iklim değişikliğinin balıkçılığı etkilediğini düşündüğü çalışma sonuçlarında dikkati çekmektedir. Balıkçıların gelecekte balıkçılık stratejilerini başarılı şekilde belirleyebilmeleri için bu konuda bilgilendirilmesi için seminer toplantı ve eğitimlerin yapılması gereği düşünülmektedir. Akçakoca'da balıkçıların büyük çoğunu (%80) Akçakoca'nın turistik bir ilçe olmasının balıkçılık faaliyetlerini olumsuz yönde etkilemediğini belirtmiştir. Balıkçılardan turizmin balık fiyatlarını yükselttiğini belirtenlerinde olduğu çalışmada dikkati çekmiştir. Balıkçılardan, turizmin balıkçılığı olumsuz etkilediğini düşünen %17,8'lik kısmın, ilçede bazı yöneticilerin, balıkçıların ihtiyacı olan yakın zamanda yapılması planlanan ilave mendirekle, turizmin bundan olumsuz etkileneceğinin ilişkilendirilmesinden etkilenederek bu şekilde olumsuz cevap verdikleri düşünülmektedir.

Yapılan anket çalışmasında diğer duyu ve düşünceleriniz kısmina balıkçıların tümünün ilave mendireğe acilen ihtiyaçlarının olduğunu belirttiği dikkati çekmiştir. Akçakoca balıkçılarının balıkçı barınağının mevcut durumundan kaynaklı geçmiş balıkçıların %80'lik bir kısmının maddi kayıp yaşadığını ve bölgede fırtınada limana girilemediği için geçmişte can kayıplarının olduğunu belirtikleri, çalışmada önemli bulunmuştur. Ayrıca balıkçılar çalışmada limanın fırtınaya açık olmasından kaynaklı geçmiş teknelerinin battığını, teknelerinin parçalandığını ve her fırtınada kayıklarını karaya almak için vinç parası ödediklerini, başka limanlara kaçmak için yakıt ve işgücü kaybı yaşadığını belirtmişlerdir. Bu konunun Akçakoca balıkçılarının sorunları içerisinde en önemli konu olduğu yapılan çalışmada dikkat çekmiştir. Balıkçıların bölgede %91,1'inin büyülüüğünü yetersiz gördüğü, %100'ünün yapılmasının gerekli olarak öngördüğü yakın zamanda hayatı geçmesi planlanan, ilave mendireğin biran önce yapılmasının balıkçıların şuan için öncelikli olan bu sorunları çözeceği görülmektedir.

Teşekkür

Çalışmanın saha çalışmasına destek olan S.S. Akçakoca Su Ürünleri Kooperatif Başkanı Mustafa Karataş başta olma üzere tüm katılımcı balıkçılara teşekkürlerimi sunarım.

Kaynaklar

- Aksoy, R., Koç, G. 2012. Küçük Ölçekli Balıkçılığın Genel Profili: Zonguldak İli Merkez İlçesinde Bir Saha Çalışması, *International Journal of Economic and Administrative Studies*. 4(8): 87–103.
- Altınbaş, N., Menekşe, A. 2000. Marine resources. 28-30 Eylül 2000. "2. Denizcilik Şurası" Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, İstanbul, 2000.
- Çelikkale, M. S., Düzgüneş, E., Okumuş, İ. 1999. Turkish fisheries sector, its potential, present status, problems and solution suggestions. İst. Tic.Od. Yayın No.:1999-2 İstanbul. 73: 89.
- Dartay, M., Duman, E., Duman, M., Ateşşahin, T. 2009. Keban Baraj Gölü Pertek Bölgesi Balıkçılarının Sosyo-Ekonominik Analizi E.U. *Journal of Fisheries & Aquatic Sciences*. 26(2): 135-138.

Doğan, K., Gönülal, O. 2011. Gökçeada (Ege Denizi) Balıkçılığı ve Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Yapısı. *Karadeniz Fen Bilimleri Dergisi / The Black Sea Journal of Science*, 2(5): 57-69.

Yücel, Ş. 2006. Orta Karadeniz Bölgesi Balıkçılığı ve Balıkçıların Sosyo-Ekonomik Durumu. *E.U. Journal of Fisheries & Aquatic Sciences*. 23(1/3): 529-532.